

Ledningsarbeten vid

Berga - Snäckstavik

Arkeologisk förundersökning, gravfälten RAÄ 10:1, 14:1 och 16:1,
Berga 3:1 och Snäckstavik 3:94, Grödinge socken, Botkyrka
kommun, Södermanland

Kjell Andersson
Rapport 2010:1

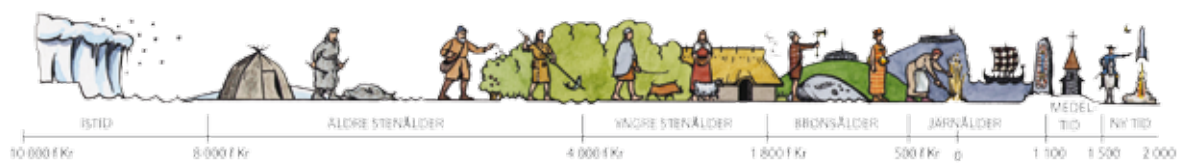
Ledningsarbeten vid

Berga - Snäckstavik

Arkeologisk förundersökning, gravfälten RAÄ 10:1, 14:1 och 16:1,
Berga 3:1 och Snäckstavik 3:94, Grödinge socken, Botkyrka
kommun, Södermanland

Kjell Andersson
Rapport 2010:1

Rapporten finns i PDF-format på adressen
<http://stockholms.lans.museum/>

Tidsaxel: Mats Vänehem

© Stockholms läns museum
 Produktion: Stockholms läns museum
 Redaktionell bearbetning: Åsa Lundström

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133

Nacka 2010

Innehåll

Sammanfattning	7
Bakgrund	7
Syfte	7
Genomförande	8
Resultat	8
Administrativa uppgifter	9

Fig 1. Utdrag ur digitala terrängkartan med platsen för utredningen markerad. Skala 1:100 000.

Sammanfattning

Vattenfall har bytt ut stolparna till en luftledning som sträcker sig mellan Hall och Berga/Snäckstavik i Botkyrka kommun. Arbetet berörde tre gravfält inom Grödinge socken (RAÄ 10:1, 14:1 och 16:1) inom vilka ledningsstolpar fanns placerade sedan tidigare. I samband med arbetet utförde Stockholms läns museum en förundersökning i form av en schaktkontroll inom gravfälten för att säkerställa att inga fornlämningar kom till skada vid arbetet samt för att dokumentera eventuella tidigare skador. Förundersökningen utfördes under några dagar i oktober och december 2009. Uppdragsgivare var Vattenfall Eldistribution AB

Med undantag för ett stagfäste som hade grävts in i foten till en gravhög inom gravfältet RAÄ 16:1 kunde inga skador på fornlämningar beläggas.

Bakgrund

Vattenfall planerade att byta ut stolpar till en luftledning som sträcker sig mellan Hall och Berga/Snäckstavik i Botkyrka kommun. Arbetet berörde tre gravfält inom Grödinge socken (RAÄ 10:1, 14:1 och 16:1) inom vilka ledningsstolpar fanns placerade sedan tidigare, en stolpe inom respektive gravfält. För att säkerställa att inga fornlämningar i onödan skulle komma till skada beslutade länsstyrelsen att Stockholms läns museum skulle utföra en förundersökning i form av schaktkontroll i samband med arbetet (lst, beslut dnr: 431-08-95613). Länsmuseum utförde förundersökningen under några dagar i oktober och december 2009. Uppdragsgivare var Vattenfall Eldistribution AB.

Syfte

Syftet med förundersökningen var dels att säkerställa att inga fornlämningar kom till skada vid arbetet, dels att dokumentera eventuella skador på fornlämningar som uppstått i samband med att ledningen byggdes under senare hälften av 1920-talet.

I samband med ledningsarbetet skulle ledningen även träsäkras och på begäran av Vattenfall märkte länsmuseum därför ut gravarna inom de berörda delarna av gravfälten RAÄ 14:1 och 16:1 inför avverkningen. Markeringsarbetet utfördes efter några dagars kraftigt snöfall i december 2009. Inom RAÄ 10:1 kunde inga gravar markeras då det pga. av snön inte var möjligt att återfinna några fornlämningar inom den berörda delen av gravfältet. Vid en tidigare besiktning av gravfältet under bättre förhållanden hade dock bara en säker grav kunnat iakttas i denna del. Anläggningen var belägen i skogsbrynet intill en till synes tidigare uppodlad del av gravfältet.

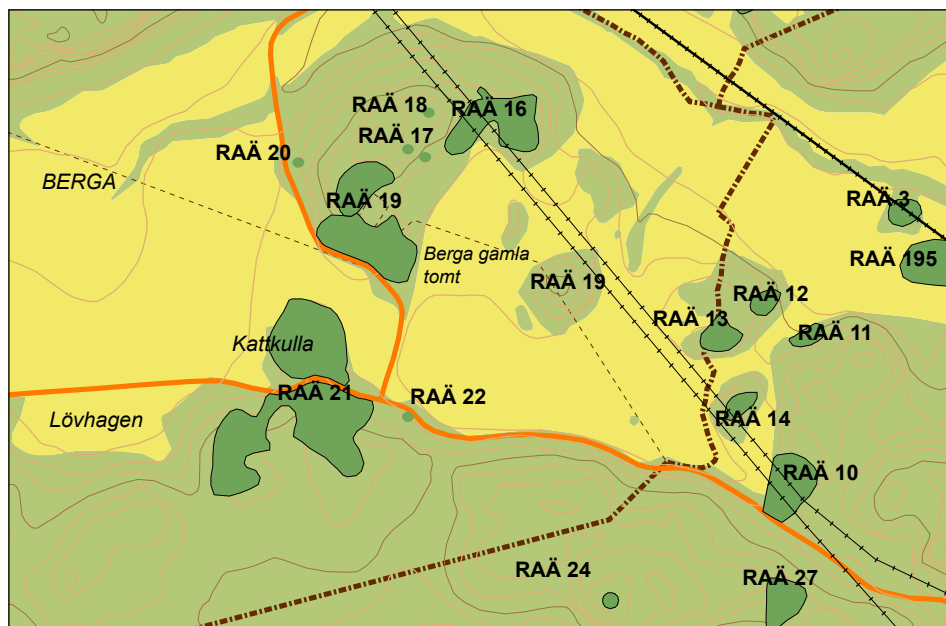

Fig 2. Utdrag ur digitala fastighetskartan med fornlämningarna inom undersökningsområdet markerade. Skala 1:10 000.

Genomförande

Förundersökningen inleddes med att läns museet i samråd med Vattenfalls underkonsult Abeka såg över lämpliga platser för de nya ledningsstolparna samt körvägar för maskinen över gravfälten. Schaktningsarbetet för nya stolpar och stag övervakades och platserna för de äldre stolparna besiktigades i samband med att stolparna drogs upp. De äldre stagen grävdes delvis fram och kapades sedan en bit under torven och täcktes sedan över. De nya stolparna kom att placeras ca 3 – 10 meter ifrån de tidigare platserna. Det var endast inom RAÄ 10:1 som schaktningsarbeten för stolpen och ett stag behövde genomföras. Inom de två andra gravfälten fästes de nya stolparna och stagen i berg i dagen.

Resultat

Inom gravfältet RAÄ 16:1 hade fästet till ett av stagen till den äldre stolpen grävts ned genom foten till en större gravhög. På en befintlig plan över gravfältet (se Sörmländska fornminnen 1, Grödinge, nr 59) har den aktuella gravhögen nummer 44 och staget satt i dess södra kant. Vid avlägsnandet av staget torvades en mindre yta av kring detta, varefter staget kapades med en vinkelslip och markytan återställdes. Den ursprungliga skadans omfattning dokumenterades inte då detta skulle medföra ett omotiverat stort ingrepp i den i övrigt välbevarade högen. I övrigt noterades inga skador på fornlämningar eller annat av antikvariskt intresse.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut, dnr:	431-08-95613
Stockholms läns museum, dnr:	2009:062
Landskap:	Södermanland
Kommun:	Botkyrka
Socken:	Grödinge
Fastighet:	Berga 3:1, Snäckstavik 3:94
Ekonomiska kartan, blad:	10I 1c Snäckstavik NV
Fornlämning:	Grödinge 10:1, 14:1, 16:1
Typ av undersökning:	Arkeologisk förundersökning
Orsak till undersökningen:	Ledningsombyggnad
Uppdragsgivare:	Vattenfall Eldistribution AB
Undersökningsperiod:	28 – 29/10, 15/12, 18/12 2009
Projektledare:	Kjell Andersson, 08-586 104 52, 076-526 94 52 kjell.andersson@stockholmslansmuseum.se
Arkivmaterial:	Stockholms läns museums arkiv
Fynd:	Inga fynd påträffades